

2016-11-15

TJÄNSTESKRIVELSE  
KUN 2016/102

Kulturnämnden

## Yttrande över detaljplan för Nya gatan, stadshusområdet

### Förslag till beslut

1. Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 15 november 2016.

Kulturnämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

### Sammanfattning

Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för Nya gatan, stadshusområdet. Nämnden yttrar sig i frågor som rör behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. Ägna uppmärksamhet åt utsmyckning av offentliga platser och byggnader samt att i övrigt, där nämndens medverkan påkallas, vara rådgivande vid utformning och utsmyckning av bostadsområden.

Området beräknas kunna inrymma cirka 600 bostäder i flerbostadshus fördelade på fyra kvarter. Bebyggelsen ska ha lokaler i bottenvåningarna så att förutsättningar för gatuliv skapas, lokaler ska prioriteras särskilt mot gatorna Värmdövägen och Vikdalsvägen, men även mot angränsande gator, totalt rör det sig om cirka 8000 kvadratmeter.

Behovet av lokaler för musik- och kulturskola är stort i området och identifierat i nämndens kapacitetsrapporter under flera år. Ersättningslokaler för verksamheter finansierade av kulturnämnden som idag drivs i närliggande Elverkshuset måste skapas i området. En föreslagen byggnad invid Nacka stadshus i planområdets västra del kommer byggas där viss utbildnings-, kultur- konst - och fritidsverksamhet medges. I denna lokal finns även möjlighet för musik- och kulturskoleanordnare att samnyttja lokalen med andra aktörer.

Inom ramen för utvecklingsarbetet kring miniåtervinningscentraler (mini-ÅVC) bör möjligheter beaktas för att kunna samnyttja lokalen för föreningsliv och civilsamhället. Dialog med fastighetsägare i området är centralt för att tillgängliggöra lokaler till rimlig hyra i gatuplan för föreningar och civilsamhället.

Konst och kultur är viktiga inslag i den offentliga miljön för att skapa en attraktiv stad. I planen finns inga platser identifierade för offentlig utsmyckning. Den planerade torgytan i västra delen om området kan vara ett förslag på placering av ett konstverk. Gestaltningsmässigt är varierade fasaduttryck att förordas liksom olika takhöjd och terrasser.

## Ärendet

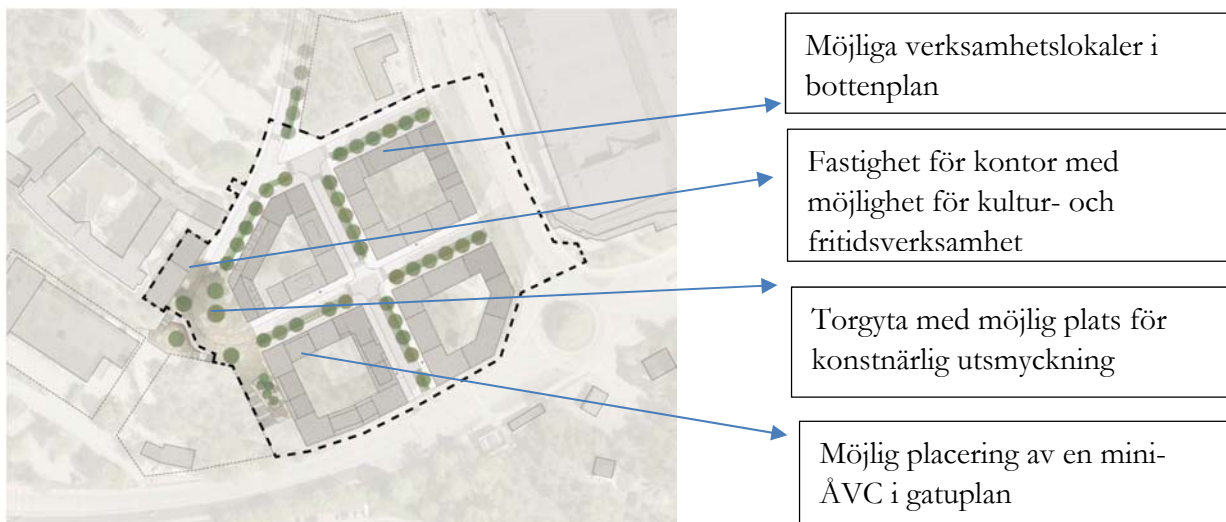
### Detaljplanen i korthet

Ett förslag till detaljplaneprogram har upprättats för Nya gatan, stadshusområdet. Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra stadsutveckling i enlighet med antaget detaljplaneprogram för Centrala Nacka. Nacka stad är benämningen på det nya och täta området som skapas på västra Sicklaön där planen ingår. Detaljplanen berör området mellan Nacka stadshus och Nacka Forum. Det är ett område som är obebyggt och innehåller mestadels naturmark i bergig terräng, befintlig infrastruktur och grusytor.

Området beräknas kunna inrymma cirka 600 bostäder i flerbostadshus fördelade på fyra kvarter. Bebyggelsen ska ha lokaler för verksamheter i markplan mot angränsande gator, lokaler ska prioriteras särskilt mot gatorna Värmdövägen och Vikdalsvägen, totalt rör det sig om cirka 8000 kvadratmeter. På två platser tillåts bostäder/bokaler i entréplan. Sådana bostäder ska utformas med en direktentré och möjlighet till utåtriktad verksamhet i kombination med bostadsyta. En föreslagen byggnad invid Nacka stadshus i planområdets västra del där kontor och viss utbildnings-, kultur- och fritidsverksamhet kommer medges.



*Översiktsbild från detaljplaneprogrammet för Centrala Nacka med planområdet markerat.*



*Illustrationsbild över förslaget med de fyra kvarteret. I västra delen finns byggnaden närmast stadshuset.*

I det nordöstra kvarteret finns tankar på att delvis inrymma seniorbostäder med aktivitetslokaler i bottenplan. I västra delen planeras för en miniåtervinningscentral (mini-ÅVC) för insamling av produkter (inte tidningar och förpackningar). Det pågår ett utvecklingsarbete kring utformning av dessa lokaler som ska vara bemannade varje dag och ingå i ett större system kring återbruk. Det kan skapas gemensamma ytor som kan samutnyttjas av flera olika verksamheter inom både kultur och fritid i lokalerna.

I planområdets västra del, vid stadshusets södra fasad, ansluter en promenadväg med befintlig vegetation. Detta grönstråk, som ligger utanför planområdet, ska bevaras och utgöra en viktig koppling västerut mot Eklidens skola och en planerad gång- och cykelväg ner mot Järla skolväg. I stadsparken i direkt anslutning till planområdet planeras plats för lek och rekreation.

Gestaltning för planområdet grundar sig i antaget detaljplaneprogram för Centrala Nacka och Fundamenta. Syftet är att ge en varierad stadsbild och skapa en mångfald i stadsmiljön. Mot Värmdö och Vikdalsvägen kommer det byggas fasader med extra hög sockelvåning för ge plats för olika verksamhetslokaler. Även mot de inre lokalgatorna höga sockelvåningar finns men kombineras med trapphusentréer, cykelrum mer mera. Taken i kvarter i norra delen kommer att kunna ha terrasser, solceller och vegetationsinslag. I vissa fall takkupor. Gestaltningen för kvarteret i sydöstra hörnet kommer ha ett mer bearbetat förslag i kommande granskningskede. Fastigheten i nära anslutning till stadshuset måste ta hänsyn till befintlig byggnad.



*Programillustration för Vikdalsvägen  
Bild: White arkitekter*



*Bostadshus, fasad mot Vikdalsvägen  
Bild: Kirch och Dereka Arkitekter*



*Illustration över torgyta framför byggnad närmast stadshuset Bild: Rotstein arkitekter*

Torgyta med  
möjlig plats för  
konstnärlig  
utsmyckning

Planen innehåller förslag om ett torg i sydvästra området. På platsen sammanstrålar fem olika riktningar, två gator, två trappstråk och ett parkstråk vilket ger goda förutsättningar för en levande plats.

## Social hållbarhet

Mångfalden är viktig för den sociala hållbarheten. Centrala Nacka ska ha ett levande stadsliv såväl dagtid som kvällstid. En mångfald av funktioner och mötesplatser är nödvändiga för att öka integrationen och berika stadslivet. Det innebär att centrala Nacka ska innehålla ett varierat utbud av bostadstyper, arbetsplatser, handel, kultur, idrott, skolor och förskolor samt goda möjligheter till rekreation.

## Det offentliga rummet

Det offentliga rummet är ett begrepp för platser eller utrymmen, såväl inom- som utomhus dit allmänheten enkelt har tillträde, alla på samma villkor. Det som främst avses är

**Folkhälsomyndighetens definition av social hållbarhet:**  
 ”Social hållbarhet har en avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle är resiliert, men samtidigt förändringsbenäget och ett samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Det är ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen.”



gator, torg, parker och grönområden och deras funktion som formella eller informella mötesplatser. De offentliga rummen i staden har lika stor betydelse för stadslivet, upplevelser och vardagliga möten som demografi, integration och samhällsutveckling. De ska finnas attraktiva mötesplatser för alla.

## **Näringsliv**

I Centrala Nacka ska beredas plats för 10 000 nya arbetsplatser. Lämpliga lokaler för olika verksamheter ska finnas för att gynna ett rikt näringsliv som erbjuder ett brett utbud för alla målgrupper. Kreativa näringar, konstnärer och entreprenörer har behov av lokaler i Nacka och ett blandat utbud skapar liv och rörelse i den framtida staden.

## **Tillgänglighet och trygghet**

I en trygg miljö ska det vara lätt att hitta och få överblick, det skapas med tydlig gatustruktur med bra skyltning och är tillgänglighetsanpassat. Platser där många människor vistas ger också en trygghet och säkerhet mot brott. Därför är det bra om bostäder, butiker, restauranger, kontor samt lokaler för kultur- och fritidsverksamhet blandas så att en miljö skapas där människor vistas under en stor del av dygnet.

## **Samlokalisering av bostäder och verksamheter**

Det är en fördel att blanda olika typer av bostäder och generationer i samma område. Bostäder kan med fördel samlokalisering med skola, förskola, kultur- eller fritidsverksamheter. Därigenom kan lokaler samnyttjas vilket främjar social hållbarhet och ger ekonomiska fördelar.

## **Enhetens analys och bedömning**

Nämnden yttrar sig i frågor som rör behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. Ägna uppmärksamhet åt utsmyckning av offentliga platser och byggnader samt att i övrigt, där nämndens medverkan påkallas, vara rådgivande vid utformning och utsmyckning av bostadsområden.

Kulturnämnden har i 2015 och 2016 års rapporter kring behov av lokaler och verksamhetsytor belyst behovet av musik- och kulturskolelokaler i Centrala Nacka. I Elverkshuset som kommer behöva ersättas på grund av stadsförändringar, bedriver bland annat Nacka musikskola idag verksamheter. Det är därför viktigt att planera för nya lokal och/ eller ersättningslokaler för kulturverksamheter som idag finns i Elverkshuset. Kultur – och musikskoleverksamheter är bra att ha i närheten av skolor och allmänna kommunikationer. En tänkbar placering är den fastighet som planeras att byggas i närheten av stadshuset, i västra delen av området. Lokalerna kan nyttjas som möteslokaler för stadshuset under dagtid och av musik- och kulturskola under kvällstid och helger. Andra aktörer som är lämpade att samnyttja lokaler i fastigheten är fritidsgårdsverksamhet, övrigt föreningsliv och civilsamhället.



De lokaler som planeras skapar möjligheter för olika aktörer att hyra och driva olika verksamheter. En god integration gynnas av ett stort utbud av aktiviteter för olika målgrupper. Verksamheter inom fritid och kultur är viktiga inslag i stadsbilden för att skapa en attraktiv stadsmiljö och ger liv och rörelse under kvällar och helger.

Inom ramen för utvecklingsarbetet kring mini-ÅVC bör möjligheter beaktas för att kunna samnyttja lokalen med föreningsliv och civilsamhället och skapa en möjlig möteslokal som kan bokas vid behov.

Konst och kultur är viktiga inslag i en offentlig miljö för att skapa en attraktiv stadsmiljö. I planen finns inga platser identifierade för offentlig utsmyckning. Den planerade torgytan i västra delen om området kan vara ett förslag på placering av ett konstverk.

Gestaltningmässigt är ett varierat fasaduttryck att förorda. Lokaler tänkta som verksamhetsytor bör vara försedda med generösa glasytor för att skapa ljusa gatumiljöer som skapar trygghet i området. Terrasser på taket och tak med växtlighet är positivt.

Närheten till det Nacka sportcenter och planerna på ett kulturcentrum i angränsande områden i Centrala Nacka ger möjligheter till ett stort utbud av aktiviteter.

## **Ekonomiska konsekvenser**

Förslag till beslut medför inga direkta ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden. Musik- och kulturskoleanordnare som finansieras via kundvals-systemet berörs av de hyror som blir aktuella i nya lokaler i området.

## **Konsekvenser för barn**

Då det finns förskolor och skolor i området är viktigt att det finns ett utbud av kulturverksamheter för barn och ungdomar i närheten. Nya gatan har goda förutsättningar att skapa utrymme för kulturverksamhet eftersom det ligger i nära av ett framtida möjligt kulturcentrum i anslutning till stadsparken.

## **Bilagor**

1. Yttrande över detaljplan för Nya gatan, stadshusområdet daterat 15 november 2016
2. Detaljplan för Nya gatan, stadshusområdet

Nadia Izzat  
Enhetschef  
Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten  
Samhällsplanerare  
Kultur- och fritidsenheten